

Előfizetési árak:

Évi előfizetés	6 frt — kr.
Havonta	3 „ — „
Havonként	1 „ 50 „
Egy napra	50 „
Egyes szám ára 8 kr.	

Kiadóhivatal:
PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
 (Nádaszy-féle ház)
 hová az előfizetések és a lap-
 iratokhoz vonatkozó felszo-
 lássok intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Szerkesztői iroda:
PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény inté-
 zendő.
 —
Kéziratok vissza nem adatnak!
 —
Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek föl.
 Előfizetések elfogadhatnak még
 valamennyi könyvkereske-
 désben.

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és szombaton.

Egyes számok kaphatók:

Udvardig 11. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (10-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér), Böhm Manó (10-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Pécs városa köztisztasága *)

(Folytatás.)

A személtlerakó helyeken különös óvintézkedésekről nincsen gondoskodás. Ott a szeméttel a szél üzi játékát és minden irányban, még a városba is behordja a járók-kelek orra alá. Néhány leleményes szőlősgazda ugyan a szeméttel értékes becset fölismerve, közelében lévő szőlőinek trágyázására használja föl, míg a netán a szeméthez tévedt értékesebb tárgyakat, a gyerekek turkálják ki. A szemétkihordást a hatóság maga kezeli és költségeinek fedezésére a belvárosi háztulajdonosokra 5 százalék díjpótlékot ró, melynek összege a lefolyt évben 4663 frtra rugott. Legcélszerűbb volna a szeméttel külön e célra fölállítandó kemenczékben elégetni, ezen eljárás által a szemétnak ártalmi teljesen megszűnnének.

A külvárosi részekben még az ősi szokás divik, minden minden méga szeméttel és trágyadomb ékeskedik, melyet csak őszszel és tavasszal hordnak ki. A trágya összehalmozását csakis betonozott csementgödörben kellene megengedni; ez által a trágyalének, a trágya legértékesebb anyagának elfolyatása és a talajba szivárgása meg lenne akadályozva, a mi úgy köztisztasági, mint mezőgazdasági szempontból ajánlatos volna.

A külvárosokból a szeméttel, házak lebontásakor a törmeléket és télen a havat csakis a szeméttlerakóhelyekre szabad hordani. De a rendőri fölügyelet messze van, a fuvarosok a csekély fuvardíjért a hosszú utat megsokalva, a város határain belül rakják le a teher, miről a számos szemétdomb tanuskodik a gázgyár és a temetők közelében. Városunkban megvan az a rossz szokás, hogy a háztelkek föltöltésére törmelékkel vegyes szeméttel használnak, ez pedig az egészségnek veszélyeztetésével jár, mert nemcsak kártékony férgeseket és bogarakat, vagy petéiket, hanem ragályos kórok csirait is fog-

*) Részletek Loewy Lipót dr.-nak az orsz. közegészségi egyesülettől pályadíjjal jutalmazott munkálata nyomán. Lásd: Egészség, 1892. IV. füzetet.

lalhat magában e törmelék, vagy ha még nem, alkalmas talajt nyujt ezek tenyészetére, ha véletlenül bejutnak. Ezen törmeléket is előbb szeméttel hamvasztó kemenczékben kellene kiégetni és csak azután használatba venni.

A város köztisztaságára, korcsokra és egyéb nyilvános helyiségekre nézve a köztisztaság főtartásáról a már említett hatósági szabályrendelet gondoskodik. Mindazonáltal mindenki meggyőződhetik, hogy a szabályrendeletnek ezen nyilvános helyiségekben nem nagy a foganatja. A nagy forgalom hetivásárok alkalmával, midőn az országút hosszában lévő korcsok udvarai lovakkal, kocsikkal és a korcsmai helyiségek vendégekké a zsúfolásig megtelnek, nagyban fokozza a tisztátalanságot, szennyet, melynek meggyűlömlését meggátolni semmiféle óvintézkedés nincsenek. Az elegáns, fővárosi módra berendezett kávéházakat kivéve semmi egyéb nyilvános helyiségben a mesterséges szellőztetésnek, a hulladékok kellő eltakarításának nyoma sincs. A művelődésnek szánt intézetek: színház, hangversenyterem, muzeum stb. városunkban, bár lakosságunknak nagyszámú az értelmi osztálya, eddigelé hajlékot nem találtak, épp oly kevésse vannak népkonyhák, teázó szobák a szegény nép számára. Városunk egy-két nagyobb vidágothéza még a múlt századból való; higiénikus berendezéseik is még azon korra vallanak. A nyilvános fürdők már jó izlésre vallanak és tisztaságra, kényelemre, valamint berendezésekre a legkényesebb kívánságoknak is megfelelnek. Van két gőzfürdő, márvány- és majolikakádfürdővel, nyári és téli uszófürdővel, egy hidegvizvel gyógyító-intézet, azon kívül három nagy nyári uszófürdő és egy külön uszófürdő a szegény nép számára.

Városunk gyarapodása az utolsó harmincz évben, mint a megejtett népszámlálás kimutatja, nagy arányokat öltött, lakosainak száma megkétszerezedett. Azonban terjeszkedés csak korlátolt területen volt lehetséges, mindig a meredek lejtő felé, a mi ügyis sok viszontagsággal van egybekötve és továbbra már alig lehetsé-

ges; természetszerűen a lapály felé venné útját, itt azonban a város szélén lévő temetők állják útját és az újabb időben fölállított részvényes sertés hizlaló, mely büzével az egész környéket elárasztja, sőt nyáron a gyakori déli szellő a büzét a város belsőjébe is elviszi. Városunk hatósága a közbányai sertés hizlaló kalamitásain okulhatott volna és ezen telep létesítéséhez a város közelében beleegyezését adni semmi szín alatt nem lett volna szabad. Köztisztaság és közegészség de a város terjeszkedése szempontjából is, nagyon meg van okolva lakosságunk nagy részének azon kérése, mely a dísznő hizlalónak a város belterületéről való száműztését sürgeti a hatóságnál, minek teljesítése még ma, tekintve a kisebb összegű befektetéseket, csekély áldozatok árán meg volna tehető. Addig is azonban a telep fertőtlenítésére és a trágya elhordására nézve a lakosság egészsége érdekében a legszigorubb eljárás volna követendő.

A már rég óhajtott új közvágóhidnak a fölállítása városunk köztisztaságára és közegészségére nézve fontos elodázhatatlan ügy. A jelenleg használatban lévő rozszant fabódé mindazon kellekek nélkül van, melyeket egy nyilvános, modern vágóhidon föltételezünk. A hid, melyen a marhákat vágják, a nyitott vizcsatorna fölé van elhelyezve, úgy hogy a levágással járó vér és szenny mind a vízbe ömlik. Az új vízvezeték a malmok vizét, mely ezen csatornában folyt, szintén a lakosság számára fogja fölhasználni; úgy hogy ezentúl a vágóhidnak szükséges mennyiségű viz sem fog rendelkezésre állni; ezentúl a hid tisztántartására, a vér és szenny eltávolítására csak az udvari kútból vödörrel mert vizet fogják használni és el lehet képzelné, milyen tisztaság lesz ott, hol a hús, e fontos élelmiszer, készül. A belek tartalmát és a hulladékokat a trágyadombra gyűjtik, melynek kihordása időközönként történik. A hús tüzetes megvizsgálására szolgáló külön helyiségről nincs gondoskodás és így a hús egészségügyi ellenőrzése is csak hiányos lehet. Egészen véve ezt a közvágóhidat közegészség-

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

A sarkophagok honában.

Éj borul a gyászoló földre, nyomasztó, néma éj. Suttogva jár az ősi szél a szomorú fűz sárguló lombjai közt, mintha félne, hogy megzavarja a halotti csendet. Lehajtott fölvel, szomorú, könnyes arccal állják körül az emberek szeretteik sírhalmát, azt a kicsiny, mindent magában foglaló dombocskát. És amint a pislogó fáklya halvány világa rájuk veti fényét: a köznap arcok mintha átszellemülne. Látszik, hogy gondolatuk nem a rögön jár, hanem fönt, magasan fönt, ahol az az előbukkanó csillag futja meg kimért pályáját. A kápolna előtt áll a mohos kereszt, előtte térdeplő sokaság, rajta a megfeszített Isten földült, elhaló és mégis könyörtelen képe. Oh! a szeretet könyörtelen — és ő szeretetből halt meg.

Meghatva állok egy elhagyott, igénytelen hant előtt; egy árva, szerencsétlen ifjú sírja előtt. Kopár és sötét, virágtalan a domb, mely fedi, szerető kezek nyomai nem látszanak rajta. Pedig ő hogy szeretett, mennyire szeretett! Szer-

retett és meghalt: ennyiből állt élete. Utolsó órája boldog volt: azt hitte, szeretve hal meg. Ám akkor kevésbé szabad volt, hogy szerettesék, mint most. A holtakat szabad szeretni...

Vajjon mi következik az élet után? egy semmi örömet nem nyujtó, kínos élet után? Átgondoltam újra annak a szegény, jó Bélának, az árva sírhalm tulajdonosának történetét. Rövid, szomorú történet. Alig, hogy ifjunak neveztek, s már átélte egy hosszú élet minden szenvedését!

Szeretett egy leányt, szerette romlatlan szívének egész melegével, úgy szerette, mint talán a természet szereti gyermekét. S azt hitte, hogy érzelmeit viszonozza a leány, mert úgy mutatta. Lehet, hogy úgy is volt. De ki parancsol a szívnek? ki tudja annak mélységes rejtekét kipuhatolni? Az ifju szegény volt, a leány gazdag. Mikor kezét kérte egy örök frigyre, az nem fogadta el.

— Hát nem szeret Lujza? Hát játéknak tartott eddig?

Dehogyan nem szerette, dehogyan tartotta játéknak. Hanem hát már elígerte magát, ime itt a jegygyűrű is! Eget verő átok volt a válasz. Lujza csillapította.

— Legyen okos. Esküszöm, hogy rabbá tette szívemet. Megvallom: öné volt szerelmem... de megosztva egy másik által. Mondja, hát tehetek én róla? Mondja: talán vádoljam istent, amiért a szívemet olyannak teremtette? Én tudtam kettőt is szeretni! Ha elébb jön: önhöz megyek. De hát késett, sokaig késett. Most igyekezzék feledni... én is megpróbálom, de nehéz, nagyon nehéz lesz!

És keservesen sirt ezután. Talán sajnálta, hogy ezután már nem szabad egyszerre kettőt szeretnie! És Béla mit tett? — Vele együtt sirt. Fialat volt még, romlatlan volt még: nem ismerte a világot. Nem látta, mily üres lelkű, érzéketlen nő imád. Azt hitte, mindenki olyan anyagból van mint ő maga. Szegény ifju! Az a leány szeretett a maga módja szerint: te tetszett neki, hát szívesen látott, — ő azt gondolta, hogy szeret is. Volt egy versenytársad: az is tetszett neki, és azt hitte, azt is szereti. Pedig az gazdag is volt, és téged megelőzött megkérte, és Lujza hozzá megy. Mit tett volna más? Béla megbocsátott neki.

— Köszönöm, köszönöm — mondta a lány. És most legyen okos. Nem titkoltam, hogy szerettem őnt; szeretem most is, pedig nem szabad;

ügyi szempontból tovább tűrni nem lehet. Valószínűleg napjai úgy is megvannak számlálva, mert környezetében nagy kaszárnyák épülnek és a katonai hatóság már egészségügyi szempontból tiltakozni fog a veszedelmes szomszéd-ság ellen. Évenként a közbárányon 1500 szarvasmarhát vágnak. Ezenkívül évenként 2000 borjút, és 100 birkát vágnak a mészárosok magánházaikban és négy ezer sertés a hentesek házaiban szaporítja a talajnak szennyét, nem is említve, hogy az egészségügyi ellenőrzés lehetetlen. A sertésbűs kimérése, mely városunkban alig remélt emelkedést ért el; maga megkivánná, hogy nyilvános sertés-vágóhidat állítsunk föl, hol a gyanús húst, mely már annyi megbetegedést és veszedelmes járványt okozott a szenvedő emberiségnek, kellőképpen szakértők által eszközölt megvizsgálással ellenőrizzék. A fölláttandó közbárányon oly terjedelemmel kellene birni, hogy mindannyi nagyobb állat: szarvasmarha, borjú, birka és sertés levágása ott történhessen, a mi a közegészségi ellenőrzés, de köztisztaság szempontjából is fontos volna. A közbárányon a megfelelő melléképítésekkel is kell birnia, a nyers bőrök szárítására, a belek tisztítására, de a hurkakészítésre is, a mi szintén fölügyelet alatt történjék, nehogy rohadt vagy undorító anyagok keveredjenek a húsba.

(Folyt. köv.)

HIREK.

— **(Győzelmi lakoma a Pécsi Dalárdának.)** Csattanó felelet volt a szombati győzelmi lakoma a közönség minapi közönyösségére, melyet a közönség a Pécsi Dalárda győzelmi ünnepe alkalmával mutatott. A győzelmi lakomát Schönherr Mihály a „Nádor“ fogadó tulajdonosa rendezte annak öröme, hogy a Pécsi Dalárda a budapesti országos dalversenyen ismét az első díjat nyerte el. A művészetet kedvelő férfi még a Pécsi Dalárda budapesti útja előtt kijelentette, hogy ha a daloskór ezuttal is győztesen jön haza, lakomát rendez a dalosok tiszteletére. Az alkalmat, hogy épp most szombaton legyen meg a vigalom, a véletlen szülte ugyan s mégis célzatosabban se eshetett volna olyan kapóra, mint épp a multkor szegénytelenül elhanyagolt diszhangverseny után, melyen a közönség mintegy tüntetett azzal, hogy nem törődik az ország első daloskörével. A „Nádor“ kávéházi helyiségének udvari szárnyában volt a rengeteg hosszan terített asztal, melyhez a Pécsi Dalárda tagjain kívül hivatalos volt a vendéglátó házigazdának több barátja is, kik különben barátjai a Pécsi Dalárdának is. A rendkívül izletes vacsora második fogásánál Schönherr Mihály, a házigazda üdvözölte vendégeit, kiknek egészségeért tritette poharát. Reberics Imre, a Pécsi Dalárda alelnöke, a műpártoló házigazdát éltette s a daloskór háromszoros tuszt énekelt rá. Jilly Alajos szintén a házigazdát, mint mecenást

köszöntötte föl, Pulez itélő táblai bíró szép beszédben a Pécsi Dalárda tagjaihoz intézte tisztelettel kérve őket, hogy a minap tapasztalt közöny ne laukaszsa bennük a buzgalmat; megtalálják ők az elismerést oly körökben, ahol az érdemeket méltányolni tudják. Kiss József szépen kigondolt és szép formába is öntött beszédében biztosította is az előtte szólót arról, hogy a Pécsi Dalárdát nem betolyásolja az a hidegség, melyet a közönség részéről elszennvedni kénytelen volt, mert a testületben a dal iránt való lelkesedés tartja fenn az életerőt, az ad neki vigasztalást is a méltatlansággal szemben. Volt aztán még tisztelet bűven, miket a daloskór egy-egy férfikkal váltott föl. A jó bor és Darázs Miska muzsikája mellett éjfél utániig vigadt a kedélyes társaság, mely a vendéglátó házi gazda éltetésével oszlott szét.

— **(Uj színházunk egyik építője)** Steinhardt, az elmúlt esztőtörtökön Szegedre ment, hogy az ottani színház-épületet tanulmányozza s ott szerzett tapasztalatait majdan a mi színházunk építésénél érvényesítse. Somogyi Károly igazgató szívélyesen kalauzolta a vállalkozót s a szükséges fölvilágításokat nemcsak készséggel megadta neki, hanem a szegedi színház melléképítései körül ejtett hibákra figyelmeztette is, hogy ezek a hibák esetleg ne ismétlődjenek a mi színházunk építésénél, miután a minisztériumhoz fölküldött terv csak úgy hemzsegett az efafta, káros következményeket rejtő, hibákból, mint azt a Pécsi Figyelő még annak idején szóvá tette. Somogyi különösen az öltöző-helyiségek, diszlettár, festőterem stb. célszerű s a szükségnek megfelelő elhelyezésére s minél több erkélyszék építésére tette figyelmessé. A vállalkozó gondosan megtekintett mindent és Somogyi utbaigazításait magáévé tette. Tehát csak rajta áll, hogy színházunk ne bővelkedjék hibákban, hanem úgy legyen építve, mint azt a modern technika mai napság elengedhetlenül megköveteli.

— **(Az I. pécsi veterán és segélyező egyesület)** f. évi november 6-án, alaptökeje gyarapítására, ház-fölvatási ünnepélyt rendez. A főnti napon d. e. 9 órakor az egyesület saját zenéjével és zászlójával az Ágoston templomba vonul, hol szt. misét hallgat, este 7 órakor pedig közvacsora lesz az új egyesületi ház nagytermében, (Tettye-utca 6. szám), melyre előjegyezni lehet Donner József egyl. elnöknel. Részvételi díj 1 frt.

— **(Becsület-bíróság a jogakadémian.)** A helybeli jogakadémia polgárai október hó 31-én tartott gyűlésükön egyhangulag elfogadták Orbán Márton, olvasóköri elnök indítványát a becsület bíróság ügyében. Az indítvány szerint csak azok tartoznak a joghallgatók közül a becsület-bíróság határozatai alá, kik magukat önként alavetik; továbbá azok, akik ellen a jogakadémia indítja meg a vizsgálatot, kik t. i. a jogakadémiát mélyen sértő tettet követnek el. A szűkebb körű bizott-

ság a napokban kezdi az alapszabályok tárgyalását Kosutány Ignác dr. és Kasza József dr. jogtanárok vezetése mellett.

— **(Hymen.)** Kaufert Jenő dr. pécsi ügyvéd szombaton tartotta esküvőjét Schwarz Irma kisasszonnyal Zágrábban. — Daempff Imre október hó 24-én vezette oltárhoz özv. Jankovits Sándorné szül. Höfler Teréz urnót. Daempff a régi Jankovits féle fakereskedést továbbra is föntartja s vezeti.

— **(A difteritisz a vidéken.)** Siklóson a kanyaró és difteritisz uralkodik, az utóbbi betegség csak szörványosan. Beremenden, Oldon és a szomszéd községekben egyre-másra halnak a gyermekek. A nép nem igen hív orvost, mert az pénzbe kerül. Az alispán a nagyharsányi iskolát bezáratta. Mohácson május óta 110 gyermek halt el difteritiszben.

Iskolaszéki ülés volt szombaton délután, melyen a beiratások eredményéről tett jelentést a fölügyelő igazgató, azonkívül a költségelirányzatot állapították meg, s a visszaszállított hittantánási kérdése nyert meghallgatást. A beiratás a tavalyi számot jóval túlhaladja, de az egyes osztályokban a törvényes maximumon fölül csak három helyen van 6-7 tanulóval több. — Az egészségi állapotra nézve a fölügyelő igazgató jelentette, hogy a 2600 tanuló közül eddig 295 mulasztott iskolát, ezekből 193 volt állítólag beteg, 103-at jelentettek a szülők difteritiszesnek, de tényleg alig néhány volt az, mert a legtöbbje 2-3 nap mulva már megint eljárt az iskolába. — Az iskolaszéki elnöke bejelentette, hogy a tornaoktatást — tekintettel a kedvezőtlen időjárásra — beszüntette. Piacsek a tantermek tisztogatására és szellőztetésére hívta föl az igazgatókat, mire Rozsics igazgató bejelentette, hogy a tisztító orvos rendeletére a tantermek padlóját és a folyosókat karbolos vízben áztatott fűrészporrall hintik be s úgy söprelik, miáltal a padlót és folyosókat dezinficiálják; a termeket pedig előadás után rögtön szellőztetik. — Aidinger elnök azt indítványozta, hogy az apáca-zárda iskolájának igazgatóságát föl kell szólítani, hogy az iskolát mulasztók — illetve betegek — bejelentésénél nagyobb gondot fordítsanak, nehogy — mint eddig — a hamis lakás-címek miatt a kerületi orvosok ne találják meg a betegeknek bejelentett tanulókat. Azonkívül a mulasztók bejelentésénél kitént, hogy az apácák iskolájában nem azok járnak, akik azon iskola kerületéhez tartoznak, hanem más távolabbi kerületekben lakók is, akik 2-3 iskolaépületet elkerülnek, míg az apácák iskolájába jutnak. Ez visszásság állapot, a szülők úgy látszik nem az iskola közelegete miatt adják oda leányaikat, hanem csupán azért, hogy gyermekük csak az iskola-kötelezettségnek tegyen eleget úgy ahogy (főleg mert az iskola ingyenes) hogy azt mondhassák: a gyermek be van iratva. Ilyen módon a kényszeriskolázást ellenőrizni, a törvénynek tekintélyt szerezni nem lehet. Föl kell tehát hívni a

érzem, hogy nem szabad. Feledjen el, feledjen! Majd meglátja, ha újra találkozunk, hogyan nevetünk a mult fölött. Akkor már vége lesz a regénynek.

— Vége, vége!

— Jó, hogy más városba megyek asszony-nak: nem kísértjük egymást. De mire eljön az a szomorú nap, melyen atyám szellemének kell áldoznom, újra eljövök. Hiszen önnek is vannak kedves halottai. Ott lesz ön is . . . a temetőben.

— Ott, ott . . . Találkozunk.

— Mint két jó barát, kik régóta nem látták egymást.

„Kik többé nem látják egymást“ — mondhatta volna Béla. De nem mondta, pedig tudta, érezte.

Mult az idő: a lánynak — már asszony-nak — talán boldog, örömteljes idő; szomorú, kínos idő Bélának. Mikor Lujza még a mézes heteket élte, Béla egy ismeretlen kórnak csírát érezte magában. Az orvosok azt mondták, hogy kedélybeteg. A testet hiába orvosolják. Nem is igyekezett meggyógyulni. Azt hitte, ennek így kell lennie. Apja, anyja korán haltak el: ez az ő öröksége. Ez a végzet. Belenyugodott. Mire aztán Lujza új öröme lett részese, mikor egy

életerős gyermeknek adott életet, akkor Béla már a siré volt. Oh, a természet pótolja a vesztetést! Most már meghalhatott. Csak egy keveset, és nyugodtan szenvedett még ezután. S mire az ősz megjelent harmatos képével: a temetőben egy koporsóval több lett. Szegény Béla, elhaló ajkán egykori kedvese nevével, örökre behunyta szemét.

Jól ismertem a tragédiát, mert meghittje voltam szegény barátomnak. A kíváncsiság ösztönzött, hogy tanuja legyek annak a szomorú vizontlátásnak a temetőben. Béla már ott volt . . . és várt, várt türelmesen Lujzára.

Halottak napján kimentem a temetőbe. Nem érdekelt semmi: csak az ő sirja. Vajjon eljött-e? Vajjon vonzza-e ide az asszonyt az apja koporsója . . . és más valaki! Eljöttek; megismertem őket. A fejfa előtt állt Lujza az anyjával. Szegény Béla! ha társaid szeretete azt a kölapot nem állítja porló tested fölé, senki sem tudná, hol alszol örök álmodat!

Közelebb léptem a nőkhöz de ők engem nem láttak. Az idősebb imádkozott, a fiatalabb csak meredten nézett arra a kis halomra. Szápadt volt és reszkett. Bocsáss meg nekem,

ifju asszony! félre ismertelek. Neked is van szived. Elárultad.

— Te fázol, Lujza — mondta az anya keresztet vetve magára. — Fázol. Jer, menjünk.

— Nem, nem, csak még egy kicsit maradjunk! — esdett emez.

Egy szál virág volt a sir összes disze, mely talán szánakozásból nőtt ki belőle. Lehajlott a virághoz a lány, mintha valamit titkolni akarna. Mikor újra föllát, nedves volt a két szeme. — Bocsáss meg! — félreismertelek. Van szived . . . elárultad.

— Nézd lányom, már harmat szállt a virágra. — Szólt újra az anyja, és letépte a domb egyetlen ékességét. — Menjünk, te meghülsz.

Lujza elvette tőle a virágot és keblére tűzte. Igazán harmatos volt: két könnyesepp ragyogott rajta. A Lujza forró könyvei. Aztán még egy tekintetet vetett a sir felé, és ajkai reszkettek. Tudtam, hogy mit akart mondani.

— Tévedtem, kedves ifju! Nem nevetek, sirok a mult fölött. Nem eddig volt szabad szeretnem, hanem ezután. A holtakat szabad szeretni . . .

Elmentek, és a sir körül az előbbi némaság honolt. Régen volt . . . nagyon régen. Az

nevezett intézet igazgatóságát, hogy olyan növendéket ne vegyenek föl, akik más iskola kerületébe tartoznak. Az iskolaszék a két indítványt helyeselte. — A polgári-leányiskolában a megüresedett francia-nyelv- és énektanítói állásra — előbbire Hillebrand Vilmát, kinek oklevele van, választotta meg az iskolaszék, utóbbira Hoffer Károlyt. — A hittanoktatás ügyében az a visszas állapot volt újabb időben, hogy nem volt elég a hitoktató s néhány iskolában egyáltalán nem is volt hitoktató. Az iskolaszék a főlügyelő igazgató és a kerületi esperes javaslata szerint az eddigi összegben fölülr még 340 forintot szavazott meg hitoktatási célokra, mely összeggel — az eddigi hitoktatói díjakat maskép osztván be — meg két hitoktatói állás volna rendszeresíthető. Ez értelemben ir föl az iskolaszék a megyés püspökhöz. — A községi elemi iskolák jövő évi költségvetése 43,834 frt 4 krt tesz ki; a polgári-leányiskolával s egyéb tanügyi költségekkel pedig 50,284 frt 44 krt, amiből körülbelül 10500 frt térül meg. — A bányai igazgatóság jelentést a magyar tanítási nyelv behozataláról éljenzéssel vette tudomásul az iskolaszék.

— **(Halálozás.)** Bubreg Pál október 28-án, 57 éves korában elhunyt Pécsen. — Herbert Janos a város gazdasági tanácsnok elvesztette legifjabb gyermekét, Janikát, kit 20 hónapos korában agyhártya lob vitt a sirba. — Gondos Mariska, özv. Gondos Jánosné leánya, Zsinkó István kanonok unokahuga, hosszas szenvedés után 23 éves korában október 31-én meghalt. — Jugán Gusztáv pécsi pénzügyigazgatósági számtiszt Irénke leánya 6 éves korában a difteritisz áldozata lett.

— **(A bírósági kezelőszemélyzet jogos panasza.)** A pécsi kir. törvényszék, járásbíró és ügyészség kezelőszemélyzete a képviselőházhoz fölíratot intézett, melyben az állami tisztviselők illetményeinek szabályozásáról szóló törvényjavaslat sérelmes intézkedéseinek megváltoztatását kéri. Az állami tisztviselők illetményeinek szabályozásáról szóló törvényjavaslatot a folyó év első felében idő rövidsége miatt a képviselőház le nem tárgyalhatván, a kormány fölhatalmazást nyert arra, hogy az állami alkalmazottaknak az említett törvényjavaslattal javaslatba hozott összeg erejéig ideiglenes pótlékok nyujthasson. Ezen illetménypótlékok kiutalványozása alkalmával ébredtek a bírósági hivatalnokok annak tudatára, hogy a törvényjavaslat üdvös intézkedéseibe eddig helyezett reményükben és várakozásukban nagyon csalódtak. Mert azon körülmény, hogy míg az állami tisztviselők egy részének és ezek között nekik is, csupán a törvényjavaslat szerint megállapított lakbértöbbletet tették folyóvá, addig egyes tisztviselők részére már a tervezett fizetéstöbbletet is kiutalványozták — azon aggodást keltette föl bennük, hogy a mostani kiutalványozás mérve fog a végleges,

óta csak e néma tanuját láttam a tragédiának, a másik örökre eltűnt szemeim elől. S most újra kopár a szentelt halom . . . de talán belül nyugodtabban alszik a szegény, a sorsüldözött jó barát!

Ugy szeretek a temetőben lenni. Töprengve járok a sírhalmok közt, mintha mind jó ismerősöm volna. Ugy tetszik, mintha megszólamlának a halottak . . . . Itt egy magas kort élt aggastyán nyugszik. Megértem beszédét: míg élt, kívánta a halált; most százszor jobban kívánja. Amott fekszik egy férfi. Élete delén ragadta el a halál. Tetters volt, szeretett élni: jobb pihenni, susogja egy titkos szellő. Emitt egy ifju, ott egy gyermek szendereg: kinos az élet, könnyű a sir; suttogják. Könnyű, könnyű nektek. Bevégeztétek a harczt: győztetek. Készülhettek az új küzdelemre.

Vagy mi van a siron tul? Talán örök halál? Nem, nem! — Szemeim megszokják a sötétséget, mellemnek már nem oly fojtó a köd. Szétszalad a felhő, és mosolyogva bujnak elő a csillagok: feltámadunk! A kápolna előtt a Megváltó elhaló arca kegyelmet ígér; a fátyla reszkető fénye kialszik, de füstje még utána magasán száll: meghalunk . . . föltámadunk!!
Don Silvio.

illetve megállapítás alapjául szolgál, ami rájuk nézve annál fájdalmasabb, mivel ezáltal a könnyebb megélhetés tekintetében évek óta táplált reményeik végkép meghiusulni látszanak. Hogy az egyes tisztviselőknek a törvényjavaslat által megállapított fizetése egymáshoz viszonyítva, mennyire aránytalan, azt a következők mutatják: A tisztviselők illetményeit szabályozó törvényjavaslat az irodaigazgatókat az eddigi IX-ik helyett a X-ik rangosztályba sorozza három különböző díjosztályban 800, 900 és 1000 frt, — az ugyanott alkalmazott irodatisztek az eddigi XI-ik helyett ugyancsak a X-ik rangosztályba sorozza hasonlólag 800, 900 és 1000 frt, — míg a kir. törvényszéki, járásbírói és ügyészségi irnokokat az eddigi XII-ik helyett a XI-ik rangosztályba sorozza ugyan 500, 600 és 700 frt fizetéssel, de még mindig az eddig élvezett 500 frt évi fizetésben részesülnek. Már pedig a kir. törvényszékek irodaigazgatói, a mellett, hogy azok az összes segédhivatalok és így az irodatiszteknek is közvetlen főnökei, súlyos személyes felelősségük mellett a törvényszék összes gazdasági ügyeit és számadásait vezetik, s ezen fölülr a kézi pénztárt kezelik, — másrészt az irodatisztek rendszerint egyes segédhivatalok vezetésével lévén megbizva, oly hatáskört töltenek be, mely hatáskörben egyes bíróságoknál, különösen a járásbírói bíróságoknál, irodatisztek nem léteben csupán az irnokokat alkalmazzák; s míg az irodaigazgató munkaköre az irodatiszttel szemben sokkal magasabb, addig az irodatiszt munkaköre egy hajszállal sem mulja fölül az irnokok nagyobb részének munkakörét, — s mégis a törvényjavaslat szerint az irodaigazgatók és irodatisztek ugyanazon rangosztályba sorozva egyforma fizetésben, — míg az irodatisztek a velük hasonló munkát teljesítő irnokokkal szemben, ezeknek jelenleg is élvezett és a törvényjavaslat által egyelőre érintetlenül hagyatni szándékolt 500 frt fizetését tekintve 300 frt évi fizetéstöbbletben részesülnek. Így igen könnyen bekövetkezik majd az anomalia, hogy valamely törvényszéknél az ujonnan kinevezett irodaigazgató — mint ilyen a legelső fizetési fokozatba sorozva — 100 esetleg 200 frttal kevesebb fizetésben részesül, mint a fölügyelete alá rendelt irodatisztek. A kezelő személyzet a fölülr aggodik tehát, hogy egyes tisztviselői ágaknál, s különösen az irnokoknál — az ugyanazon minőségben teljesített hosszabb szolgálati idő dacára is nem a törvényjavaslat szerinti magasabb, hanem az eddig élvezett minimális fizetés fog továbbra is maradni, s e szerint az irnokok az évtizedeken át várva várt fizetési emelésben — a lakbér, illetve helyipótlék csekély emelkedésén kívül — ismét nem részesülhetnek. Pedig ők, az újabb szervezés szerint a legalsóbb rangosztályba sorozott állami tisztviselők, kik már évek hosszú során át állanak ugyanazon minőségben folytonos állami szolgálatban s kik még most is fájdalmasan érzik a magasabb rangosztályoknál már rég meghonosult szolgálati pragmatika hiányát, rég reá szolgáltak már azon méltányos kedvezményre, hogy hosszabb szolgálati idejük arányához mérten már most, a törvényjavaslat életbe léptetése alkalmával, léphessenek a részükre biztosított szándékolt magasabb fizetés élvezetébe; mert ha a törvényjavaslat ezen intézkedésének érvénye rájuk nézve is csak a törvény életbe léptetésétől számítva 5 év múlva lép életbe, akkor azon tisztviselők, kik ma már 5—10—15, sőt 20 évi szolgálati idővel bírnak, szintén még csak 5 év múlva fognak fizetés emelésben részesülni és akkor ezek is ugyanannyi fizetést húznának, mint azok, kiket csak ma neveztek ki, de akik 5 év múlva szintén már fizetésemelésben részesülhetnének. A kérvényező az azt kívánják a képviselőháztól, hogy az e. f. kir. törvényszékeknél alkalmazott irodaigazgatók az eddigi IX-ik rangosztályu rangfokozatukban 1100, 1200 és 1300 frt újabb fizetési fokozat mellett meghagyassanak; hogy az irnokok és hason rangúak és a törvény életbe léptetésével az 1—3 fizetési fokozatba beosztásának és végül hogy a vidéki tisztviselők a fővárosiakkal ugyanazon rang- és fizetési osztályokba soroztassanak, a budapesti és a drágább városokban alkalmazottak méltányos igényei pedig a magasabb lakpénz, illetve helyi pótlék által elégtessenek ki. — A fölíratot, melyet Zánkay Lajos kir. törvényszéki irodaigazgató, mint értekezleti elnök és Szabó Lajos kir. törvényszéki irnok, mint az értekezlet jegyzője szerkesztettek és irtak alá, Erreth János képviselő nyujtotta be a képviselő-

házhoz. Megemlítjük, hogy a fölíratot a debreczeni, eperjesi, erzsébetvárosi, ipolysági, kaposvári, karansebesi, kassai, komáromi, lugosi, marosvásárhelyi, nyitrai, paucsovai, pozsonyi, szabadkai, szatmárnémeti, székesfehérvári, székellyudvarhelyi és trencséni kir. törvényszék, járásbíró és kir. ügyészség kezelő személyzete is hozzájárult és ebbeli nyilatkozataikat a pécsi fölírat kiegészítő részeként szintén fölterjesztették a fölírat szerkesztői.

— **(Nagy-Harsány pusztulása.)** Szomorú hírt olvasunk a S. és V.-ben Nagy-Harsányról, ahol a difteritisz pusztít a mellett, hogy ott amúgy is kicsi az ujszülöttek száma az ott divó egy gyermekrendszer miatt. Nagy-Harsányban e rendszer mellett 50—60 család van kivesző félben — járvány nélkül is.

Noll Ágost csillagászati világ-órája, mely november elején Pécsen is látható lesz, igazán páratlan a maga nemében: valódi remeke az óráknak. Elkészítéséhez több mint 7 év kellett. Az óra nem csak a perczeket, másodperczeket, hanem az éveket, hónapokat és heteket is mutatja, még pedig a szökő évök szorgos tekintetbe vételével. A mű számítása a 9999 ik évig terjed. Az órán egy földgömb is van megerősítve, mely naponként megteszi az egyszeri fordulatot. Az óra nemcsak az illető hely idejét mutatja, a hol föl van állítva, hanem 16 mellékórán a föld nevezetesebb városainak pontos idejével is szolgál. A perczeket agyál jelzi kis harangon. A negyedeket szintén agyál jelzi 2 harangon az egész órát pedig a halál. Az órák ütésével megjelenik a 12 apostol és elvonul Krisztus előtt, s Judás kivételével meghajtják magukat a mester előtt. Reggel és ésti 6 órakor imádkozó barátok vonulnak ki, mialatt a harangozó harangoz. Éjjel az ör trombita szóval jelzi az órák számát. Három órakor a kakas váltja föl, mely napjában 3-szor kukorikol. Az óra egy zeneművel van összeköttetésben, mely minden órában egy egy szép darabot játszik. Deczember 31-én éji 12 órakor egy trombitás jelzi az újvet.

MŰVÉSZET, IRODALOM.

* **Társalgó.** Herczenberger József pécsi tanzeztanító a többször bemutatott új magyar társas táncához zenét irt, melyet a föntjelzett czímen kiadott. A tánc 5 számból áll, s zamatos régi magyar toborzó motívumok vannak benne. A csinosan kiállított zeneművet szerzője Schönherr Erzsike kisasszonynak ajánlta.

VEGYESEK.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmait, csúzos és köszvényes bajok és mindenféle gyuladások a „Moll féle francia borszesz“ szel gyógyítatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponként utáuvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerészekben és anyagkereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kerendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A bagatell törvény 39. §-a. A bagatell törvény 36. §-ának 2 ik bekezdése tudvalevőleg azt mondja, hogy a „meghatalmazott, díjainak és költségeinek saját fele ellenében való bírói megállapítását nem követelheti.“ A törvény e szavaiból aztán több bíróság azt magyarázta ki, hogy az ügyvéd, a bagatell ügyben akármennyit dolgozik s a sajátjából barmennyit előlegez ügyfele érdekében, ez mind hiába való munka, mind kidobott költség, a melyet neki a bíróság meg nem ítélt, még az ügyvédi rendtartás 58. §-a alapján sem, a mely szerint az ügyvéd díjjegyzékét személyes bírósága előtt érvényesítheti. Ezt a fölfogást — mely az ügyvédot a legutolsó napszámusnak mögé helyezte s mintegy azt az elvet szentesítette, hogy az ügyvéd ne csak ügyen dolgozzék, hanem, ha kell viselje a bírói eljárás költségeit sajátjából a visszatérülés reménye nélkül — ezt a nézetet a pécsi kir. ítélő tábla megdöntötte, a midőn egy fönforgó ügyben, melyben a járásbíró és mint sommás bíróság a fölperesi ügyvédot elutasította, az elsőbírói ítélet meg-

változtatásával f. évi 3892. sz. alatt kelt ítéletében kimondotta, hogy a bagatell törvény 36 §-ának második bekezdésében foglalt rendelkezés nem szolgál akadályul arra, hogy az ügyvéd, bár kisebb polgári ügyben kiérdemelt díjait és tett kiadásait megbizója ellenében az ügyvédi rendtartás 58. §-a értelmében, személyes bírósága előtt érvényesíthesse. Az ügy előadója Daempf Sándor kir. ítélő táblai bíró volt.

KÖZGAZDASÁG.

Tolnamegye az állattenyésztés érdekében. Tolnamegye közönsége, mely a filloxera elleni védekezés terén társadalmi tevékenységének oly kiváló életjelét adta, legutóbb az állattenyésztés emelése érdekében hozott törvényhatósági közgyűlése útján életrevaló szabályrendeletet. E szabályrendeletből kiemeljük a következőket. Minden egy évesnél idősebb bika vagy kausertés, tekintet nélkül arra, hogy az tenyésztésre használtatik vagy sem, a községi előljárásnál bejelentendő. A községi előljárással a bejelentett bikák- és kausertésekről nyilván tartást vezet és szigorúan ellenőrzi, hogy azok tenyésztési igazolvány nélkül tenyésztésre ne használtassanak. Ezen vizsgálatot a bíró, jegyző és a járási vagy községi állatorvosból álló bizottság végzi akként, hogy az állatorvos írásban beadott véleménye fölött az előljárásság határoz, mely határozatnál az állatorvos írásbeli véleménye egy szavazatot számít. Az előljárásság végzése ellenében a főszolgabíróhoz lehet felebbezni. Az időközi változások a községek által a főszolgabírónál jelentendők be, a ki viszont a gazdasági egyesületet értesíti. A törvényhatósági állatorvosok a tenyésztési igazolvánnyal ellátott bikákat és kausertéseket körutjuk alkalmával évenként legalább egyszer tartoznak megvizsgálni. Ha valamely község a megyei gazdasági egyesület közvetítésével vagy az egyesülettől vásárolt apaállatot eladni akarná, köteles ezen szándéka felől a gazdasági egyesületet értesíteni. — A szabályrendelet egész terjedelmében akár Tolnamegye közigazgatási bizottsága útján, akár pedig a megyei gazdasági egyesülettől megszerzhető. Ime egy szép példája annak, hogy mily irányban fejtsék ki működésüket vidéki gazdasági egyesületeink.

Gabona-árjegyzék.

Pécs szab. kir. városában 1892. évi október hó 29-ik tartott hetivásárról.

Az árak métermázsánként számlítatnak.

Buzs	) őszi	—	—	—	—
	) tavaszi	—	—	—	—
Kétszeres	) ó	7	20	7	—
	) új	6	50	6	—
Rozs	) ó	—	—	—	—
	) új	5	90	5	70
A. ps	) őszi	—	—	—	—
	) tavaszi	—	—	—	—
Zab	) új	4	80	4	70
	) őszi	—	—	—	—
Repeze	) ó	—	—	—	—
	) új	—	—	—	—
Bükköny	) ó	—	—	—	—
	) új	—	—	—	—
Kukoricza	) ó	4	—	3	80
	) új	—	—	—	—
Széna	) ó	2	20	2	—
	) új	—	—	—	—
Szalma	) ó	1	70	1	50
	) új	—	—	—	—

Kinálát: nagy (mintegy 280 gabonaköcsi volt a piacon).

Laptulajdonos:
NAGY FERENCZ.

Felelős szerkesztő:
HAKSCH LAJOS.

NYILT-TÉR. *)

Nyilatkozat.

Alulírott intézet a t. cz. közönségnek becses tudomására hozza, hogy Wranits György ezen intézettől megvált, — ennél fogva ezen intézet nevére semminemű felvételeket, vagy bevételeket sem eszközölhet.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget
A szerk.

Egyszersmind tisztelettel kérjük az eddigi ragyabecsült bizalmat továbbra is ezen intézet irányában fenntartani,

alázatos szolgája,
"Concordia"
első pécsi temetkezési intézet
Pécsett, kis tér 11. sz.

Köszönet-nyilvánítás.

Fájó lelkünk hálás érzésével mondunk köszönetet mindazoknak, a kik kis leányunk

Terikének

halála fölött való mély bánatunkban részvétüket nyilvánították.

Szent-Lőrincz 1892 okt. 31.

Benkő Gyula és neje.

Hirdetések:

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapír

szapható Ait és Böhm kereskedésében Pécsen.

Hat aranyérem, díszkereszt és díszoklevelek.

COGNAC
Gróf ESTERHÁZY GÉZA
saját gyártmánya,

orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemesen és jól izlik, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmánnyal versenyezhet, ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség:

a * * * * **COGNAC**,

mely mindezt kapható.

Cognacunk tiszta borból, idegen anyagok hozzávegyítése nélkül, francia mód szerint készül s ezért

járványos betegségeknél, így kolera ellen

övszerűt sikerrel használtatik.

A gróf Esterházy Géza féle cognacgyártásának:

Budapest, VI. külső váci-út 23.

Páris, Lipse, Bordeaux, Nizza, Berlin, Brüsszel.

Brandt Richard gyógyszerész svájci labdaccai

Próbálták:

Prof. dr. Virchow, R., Berlin,
" Gletl, v., München (f),
" Reclam, Lipse (f),
" Nussbaum, v., München (f),
" Hertz, Amsterdam,
" Korezynski, Krakó,
" Brandt, Kolozsvár,
" Frerichs, v., Berlin (f),
" Seanzoni, v., Würzburg,
" Witt, C., Kopenhága,
" Zdekauer, Szt. Pétervár,
" Soederstätt, Kazán,
" Lambi, Warsó,
" Forster, Birmingham,

több mint tíz éve, profeszoroktól, gyakorló orvosoktól s a nagy közönségtől folyvást felkarolva és ajánlva: öleső, kellemes, biztos s ártalmatlan

házi-és gyógyszerül

az al-test szerveinek bajaiban, máj- és aranyeres-bántalmak ellen, rendetlen székelésnél, ennek szokássá vált megrekedésénél s az ebből származó bajokban, mint: Fejfájás, szédülés, nehezen lélegzés, szívszorulás, étvágyhiány stb. Brandt Richard gyógyszerész svájci labdaccai, enyhe hatásuk miatt a nők is szívesen használják s az erős, maró hatású savaknál, keserűvizeknél, cseppeknel, mixturáknál stb. többre becsülők.

A beszerzőkor óvakodjunk

az utánzott készítményektől, azzal, hogy a gyógyszertárakban mindig csak valódi, Brandt Richard-féle svájci labdaccaikat (egy doboz ára a használati utasítással együtt 70 kr.) kérjünk, s a mellett az itt lenyomatban látható, s minden dobozon meglevő, törvény általa alatt álló, védőjegyre: fehér kereszt vörös mezőben s Brandt Rich. névalírása, ügyeljünk. — A csatlódság hasonló csomagolású és forgalomban levő utánzott svájci labdaccaiknak a valódi készítménnyel csupán a nevek "svájci labdaccai" azonos; e szerint tehát minden vevő, ha nem eléggé óvatos és olyan készítményt vásárol, a melyen az itt is látható védőjegy nincs meg, az ugyan pénzt hasztalan adja ki.

Főraktár: Török József gyógyszerész Budapest, Király-útcza 12.

Szakértői vélemény: A forgalomban levő valódi francia cognacokkal vetekedhetik.

Van szerencsém a n. t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy én a „Concordia” temetkezési egylettől megváltam és f. évi november hó 1 től Pécssett, ferencziek utca 3. sz. házban

„Wranitsch” pécsi temetkezési intézet

czég alatt saját számlámra egy új vállalatot alapítottam.

A midőn megjegyzem, hogy egészségi szempontból minden kellekeket a városon kívül fekvő helyiségekben helyezem el, és az alapos fertőtlenítésről folyton gondoskodom, bátorkodom azon alázatos kéréssel a n. t. közönséghez fordulni, engem, előforduló eseteknél becses megbizásaikkal megtisztelni, melyeknek pontos kivitele mindég különös feladatomban leend.

Mély tisztelettel

„Wranitsch”
pécsi temetkezési intézet.

Hirdetmény.

A Pécsi Figyelő f. évi 84-ik. számában a Luzsok község által az

italmérési jog

kiadása tárgyában közölt hirdetmény ezenel visszavonatik, mivel időközben e jog szabad kézből kiadatott.

Luzsok 1892. okt. 31.

N. Biró József
bíró.

Arverési hirdetmény.

Baranya Szabolcs község részéről közhírré tétetik, hogy a községi

italmérési- és husvágási-jog

a cukor és szesz italok fogyasztási adójával együtt (beleértve a bányatelepet is) három évre, 1893. évi január hó 1 től egész 1895. évi december hó végéig, 1. évi november hó 13-án delután 2 órakor a községi bíró lakában árverés útján bérbé adatik.

A részletes feltételek a községi bírónál bármikor megtudhatók.
Bar.-Szabolcs, 1892. november hó 1-én.

Szolga György
bíró.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig fölülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle
valódi, tisztított

MÁJOLAJ

Maager Vilmostól
Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3., valamint az osztr.-magyar monarchia leglőbb gyógyszer-tárában.

Pécssett kapható: Sipőcz István, Zsiga László, Erreth János és az irgalmasok gyógyszer-tárában; Reeh Vilmos, Spitzer fia és Köszl János kereskedésében.

Főraktár és főelárusítás az osztrák-magyar monarchia részére:

Maager Vilmos, Bécs,
III/3. Heumarkt 3.

Fölhívás.

Van szerencsém szives tudomásul ajánlani, miszerint évek óta legjobb hirnévvel fennálló

czukrászdámat

ujabb időben a lehető legnagyobb áldozatokkal járó dús felszerelés és kitünően képzett segédszemélyzet szerződtetése által a kor követelményeinek megfelelő színvonalra emelve oly karba hoztam, hogy készítményeim finomságát s izletességét illetőleg e szakmabeli bármely fővárosi üzlettel vetekedni képes lévén, azon kellemes reménynek adok kifejezést, miszerint igen tisztelt megbizóim ebbeli igényeit ezentúl még fokozottabb módon fogom kielégíthetni.

Bátorkodom ennél fogva a közfigyelmet felhívni a következő különlegességeimre:

torták, konfektek, karamel csokoládé és crême-bonbonok, dessert és tea-sütemények, francia csokoládé, fagyalt és parfait-k, tea, rum, különféle cognac és asszú-borok, melyeket mindig nagy választékban s friss minőségben készen tartok s ünnepélyekre nagyobb mennyiségben kívánatra rendelés szerint direkt készítik.

Különös figyelembe ajánlom a legfinomabb cacaoból készült saját gyártmányu csokoládé tábláimat, melyekkel úgy mint a legfinomabb francia csokoládégyártmányokkal gyári áron szolgállok.

Felajánlom végül gyors és gondos szolgálataimat bármely házi vagy közünnepélyekre, ugyszintén a vidékre is, a hová rendelés szerint mindent a legpontosabban szállítok.

Midőn az irántam eddig is tanusított nagybecsü jóindulatért mély köszönetet mondok, kérem annak javamra kiváló tisztelettel

özv. Cáflich Kristófné
Király-utca 30.

Becsét veszte

a legválasztékosabb étel is, ha nincs étvágyunk.

Az étvágy gerjesztésére úgy mint mindenemű gyomor bajok ellen melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe:

Egger dijjutalmazott S zódapasztilláit.

Kapható 30 kros eredeti dobozokban a monarchia összes gyógyszer-tárában, valamint az **Egger A. fia** gyógyszer különlegességi gyárában.

Pécsett: Sipőcz Ist., Erreth János, Göbel Kálmán, Zsig-László és az irg. rend gyógyszer-tárában. Mohácson: Luiszer Viktor és Szendrey Jenő gyógyszer. Siklóson: Szentgyörgyi Mór és Petrasch S. gyógyszer. Pécsváradon: Dvorszky Béla gyógyszer. Dárdán: Czingelly örök és Dermár Pál gyógyszer. Sásdon: Mandák Gy. Sándor gyógyszer. Szt.-Lőrinczen: Szilágyi György gyógyszer. Szigetvár: Salamon Gyula és Visy Sándor gyógyszer. Bonyhádon Eibach Odön gyógyszer.

Tea Rum Cognac
Kávé

KOVÁCS és MEZEY

mint **Bieber Antal** utódai
ajánlják idei termést

orosz és chinai teákat

a legkiválóbb minőségben. A minőségek jóságáért tisztaság és valódiságaért kezesskedünk.

Kávék 5 kilós postacsomagokban legkiválóbb minőségben díjmentesen.

Jamaika és Brazíliai Rumok

hamisítatlan kiváló minőségben.

Kimerítő árjegyzék kívánatra díjmentesen küldetik.

Mérsékelt árak.

Megrendelési hely és levélczím:

Kovács és Mezey

Budapesten, Kerepesi-ut 6. sz., a nemzeti színház átellenében.

Magyarud-Ménési bortermelők szövetségének főraktára. Méltóságos Atzél Péter saját termésű palackborainak főraktára.

Tavaszi
gyógyítás

Nyári gyó-
gyítás

Őszi gyó-
gyítás

Téli gyó-
gyítás

Legjobb
bedörzsölő-
szer

köszvény

csúz

és minden

meghülési
betegségek
ellen.

Raktár Pécsett: Sipőcz István gyógyszerésznél és özv. Reeh V. keresked.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgöres, nyálk, gyomorégés székrekedésnél, májbajok, vértolulás, aranyér és a legkülönfélébb női betegségeknek. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszer-táraiban.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés **MOLL A. urhoz Bécsben.**

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívélyes „Isten fizesse meg“-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyítve teszik.

Tisztelettel

Steinko P. J., lelkész Honnenschlag-ban

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjeggyel tünteti fel és „A. Moll“ feliratu ónozzattal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajcár.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, BÉCS: 1., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta póstautánvét mellett teljesítettek.

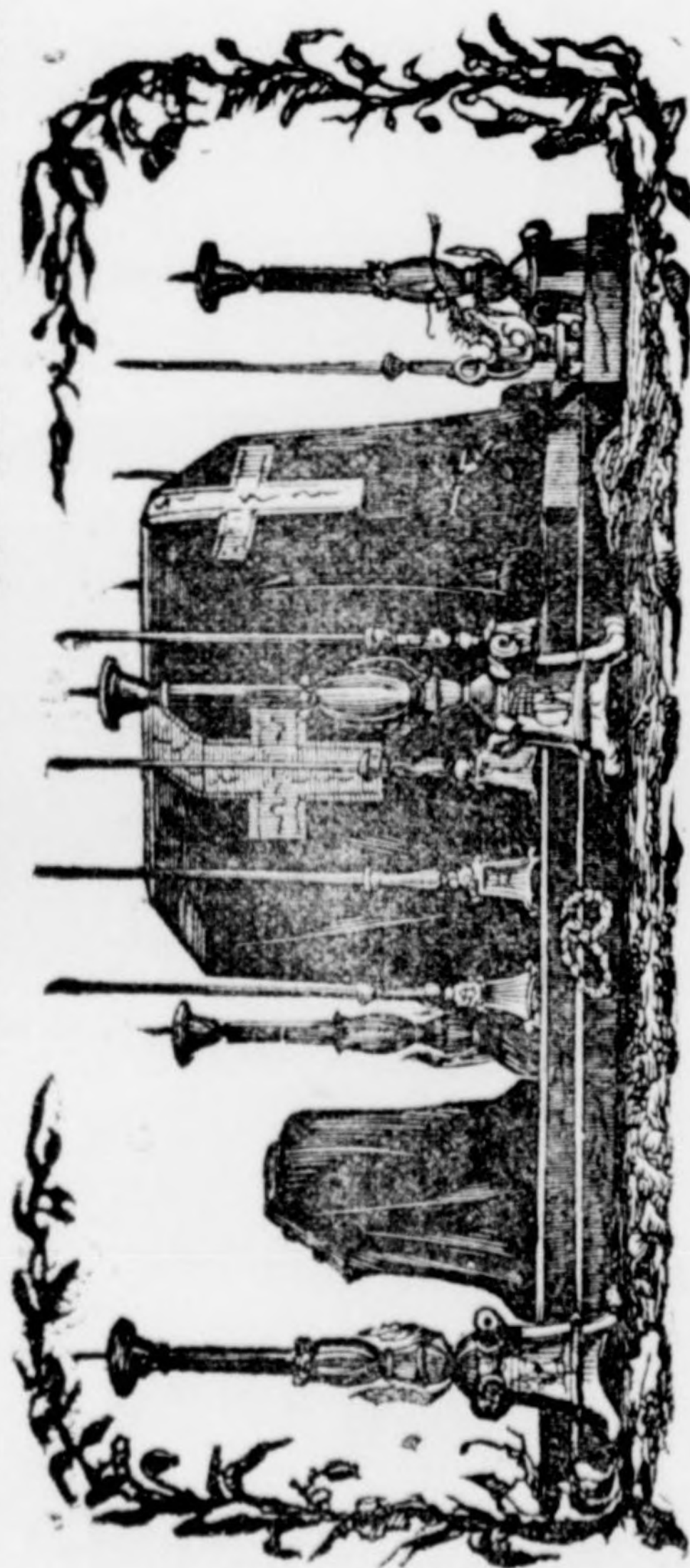
A raktárakban tessék **határozottan MOLL A.** aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés **MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.**

Kittünő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagy-szerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál. Mély tisztelettel

Hornof, lelkész Micholup-ban.

„CONCORDIA“

első pécsi temetkezési vállalat

KIS-TÉR 11-İK SZÁM.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerin a legváltozatosabb ravatalozások felállítására — temetések rendezésére, — úgy a halottak szállítására létesített üzletünket újabb átalakítások, — min-denemű igényeknek megfelelő felszerelések beszerzése, valamint tapintatos rendező alkalmazása folytán jelenleg oly helyzetbe hoztuk, hogy minden osz-tályu temetkezéseket — úgy helyben mint a vidéken

a legnagyobb pontossággal s az eddiginél és minden temetkezési vállalatnál

sokkal díszesebben és olcsóbban

vagyunk képesek kiszolgáltatni.

Maradunk kiváló tisztelettel

„CONCORDIA“ első pécsi temetkezési vállalat tulajdonosai:

Fischer Simon, Krisztián József, Schubársky János, Wranitsch M.

43507. szám.

XII. 1892.

Árverési hirdetmény.

Nádasd, Hosszu-Hetény- és Hidasd kis községek területén a III.-ik oszt. árszabályzat szerint fizetendő

ital s fogyasztási adók

az 1893. évi január 1-től 1893. évi december végeig terjedő időre esetleg az 1894. és 1895. évekre a **pénzügyigazgatóság épületében f. évi november 12-én** meg-tartandó nyilvános árverés úján haszonbérbe fogtak adatni.

Kikiáltási ár egy évre **Nádasd** községre nézve . . . . . 4515 frt, 03 kr.

Hosszu-Hetény községre nézve . . . . . 3754 frt, 25 kr.

Hidasd . . . . . 5691 frt, 59 kr.

ral határozatuk meg.

Pécsett, 1892. október 29.

Dragonescu.